

**MORA
KOMMUN**

**ÖVERGRIPANDE PANDEMIPLAN
MORA KOMMUNKONCERN
VERSION 3.0**

Innehållsförteckning

Inledning	3
Pandemisk influensa	3
Beredskapsplanering för pandemisk influensa.....	3
Samhällsviktig verksamhet	3
Kommunens roll och ansvar vid en pandemi	4
Samordning med externa samhällsviktiga verksamheter.....	4
Planeringsförutsättningar/antaganden	4
Inriktning för planering	5
Krisledningsorganisation	5
Krisledningsstab	5
Tjänsteperson i beredskap (TiB).....	5
Medicinskt ansvarig sjuksköterska	6
Kommunala verksamheter som måste fungera vid en pandemi	6
Prioritering	6
Bedömd hanteringsförmåga i förvaltningar/bolag	6
Omfördelning av personal.....	6
Vaccination	6
Prioritering för vaccination.....	6
Information vid en pandemi	6
Kommunikation	7
Råd för förebyggande av smitta på arbetsplatsen	7
Vid utbrott av influensa	7
Allmän hygien	8
Bilagor	8

Övergripande pandemiplan

Fastställd	x
Reviderad	-
Produktion	Kommunstyrelseförvaltningen
Dnr	2020/xxx xxx

Inledning

Denna plan beskriver kommunövergripande åtgärder vid en pandemi. Planen är ett levande dokument och revideras därför löpande vid behov. Planen ska vara ett stöd för verksamhetsansvariga i kommunen i deras arbete med att bygga upp sin beredskap inför och under ett utbrott av en pandemi.

Åtgärderna i planen träder ikraft när det finns misstanke om eller föreligger ett utbrott av en ny influensatyp som snabbt får spridning mellan människor och som ger upphov till en pandemi. Planen träder ikraft redan under den s.k. förvarningsfasen (då en pandemi är bekräftad men ännu ej nått Sverige).

Pandemisk influensa

En pandemi innebär att en ny typ av influensavirus sprids och smittar människor i stora delar av världen. Det innebär ofta stora konsekvenser för vårt samhälle.

Vid en pandemi kan:

- händelseförloppet vara komplext och långdraget med successiva vågor
- belastningen inom sjukvården bli mycket hög
- flera samhällssektorer påverkas samtidigt och samhällsviktiga verksamheter drabbas av en omfattande sjukfrånvaro.

De övergripande målen med pandemiarbetet är att:

- minimera dödlighet och sjuklighet i befolkningen.
- minimera övriga negativa konsekvenser för individen och samhället. Olika strategier för att nå dessa mål är medicinska och icke-medicinska åtgärder samt kommunikationsinsatser.

Beredskapsplanering för pandemisk influensa

Många aktörer kommer att vara involverade i hanteringen av en pandemi såväl nationellt och regionalt som lokalt. För att minska effekterna av de påfrestningar som kan uppstå bör myndigheter, företag, organisationer och andra aktörer planera för vilka åtgärder som behöver vidtas för att bibehålla förmågan att upprätthålla sin verksamhet under en pandemi. Det som utmärker en allvarlig pandemi är dess omfattning, långa förlopp och att verksamheter måste ta höjd för att hantera pandemins konsekvenser i samhället samtidigt som den egna personalen kan drabbas av sjukdom. Kommunen följer Länsstyrelsen Dalarnas strategi för samverkan och ledning vid samhällsstörningar och höjd beredskap i Dalarnas län.

Samhällsviktig verksamhet

Samhällsviktig verksamhet är verksamhet som är nödvändig för att samhället ska fungera och för medborgarnas liv och hälsa.

Samhällsviktig verksamhet är en verksamhet som uppfyller minst ett av följande villkor:

- ett bortfall av eller en svår störning i verksamheten kan ensamt eller tillsammans med motsvarande händelser i andra verksamheter på kort tid leda till att en allvarlig kris inträffar i samhället.
- verksamheten är nödvändig eller mycket väsentlig för att en redan inträffad kris i samhället ska kunna hanteras, så att skadeverkningarna blir så små som möjligt.

Se Mora kommuns Risk- och sårbarhetsanalys avseende LEH¹ för vidare information om samhällsviktig verksamhet.

Mora kommuns samhällsviktiga verksamheter ska planera för ett bortfall av personal upp till 50 procent.

---

¹ [Laq \(2006:544\) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap](#)

Kommunens roll och ansvar vid en pandemi

Kommunerna har en viktig roll i samhällets krisberedskap. De ansvarar för de personer som befinner sig inom kommunens geografiska område och ska verka för att sådan verksamhet som alltid måste upprätthållas kan bedrivas även vid en pandemi, exempelvis äldreomsorg, vattenförsörjning, fjärrvärme, räddningstjänst och skola.

Kommunerna är också skyldiga att se till så att olika aktörer i kommunen (exempelvis företag, frivilligorganisationer och myndigheter) samarbetar, både i planeringen av hur svåra olyckor och kriser ska kunna undvikas, men också under själva hanteringen av en kris. Det kallas för att kommunen har ett geografiskt områdesansvar. I uppdraget ligger också att ansvara för en samordnad information till allmänheten.

Planen ska vara ett hjälpmedel och en checklista för åtgärder vid såväl pandemi som för övriga förekommande fall av smitta som kräver extraordinära insatser. Kontakter etableras för att inventera ansvarsområden och resurser när det påkallas från länsstyrelsen.

I Sverige finns ett geografiskt områdesansvar på tre nivåer, lokalt (kommunerna), regionalt (länsstyrelserna) och nationellt (regeringen).

Kommunen har det geografiska områdesansvaret på lokal nivå vilket innebär att kommunen vid kris, samhällsstörning eller extraordinärhändelse ska verka för att:

- olika aktörer i kommunen samverkar och uppnår samordning i planerings- och förberedelsearbetet.
- de krishanteringsåtgärder som vidtas av olika aktörer under en sådan händelse samordnas.
- informationen till allmänheten under sådana förhållanden samordnas.

Samordning med externa samhällsviktiga verksamheter

Det ansvar som en verksamhet har vid normala förhållanden gäller även vid samhällsstörning. Ingen tar över ansvaret från någon annan. Dock är varje offentlig aktör skyldig att samverka med andra enligt den utökade ansvarsprincipen. Ingen aktör äger samhällsstörningen utan flera aktörer kan ha en roll i en händelse. Mer information finns i *Strategi för samverkan och ledning vid samhällsstörningar och höjd beredskap i Dalarnas län*.

Planeringsförutsättningar/antaganden

Mora kommun utgår från Länsstyrelsen i Dalarnas Läns antaganden. Nedanstående antaganden utgår från aktuellt läge.

- Under vecka 1-8 bör en frånvaro på upp till 50 procent av de anställda kunna hanteras.
- Under vecka 9-16 bör en frånvaro på 20 procent av de anställda kunna hanteras.
- Frånvaron kan därefter vara fortsatt högre än normalt under en period av tre till fyra månader.
- Frånvaron kommer sannolikt inte att drabba samhället likformigt. Under en tid på vissa platser kan en betydligt större andel än 50 procent av arbetsstyrkan vara frånvarande, vilket kan bli mer kännbart på mindre arbetsplatser.
- De som är sjukfrånvarande kommer att vara borta från arbetet under minst fem arbetsdagar.
- Pandemin kan komma i flera vågor, där den andra vågen kan tänkas komma tre till nio månader efter den första vågen.
- Pandemier är inte som den årliga influensan begränsad till vintermånaderna, utan kan förekomma närsomhelst på året.

Inriktning för planering

- Identifiera de viktigaste verksamheterna
- Avgränsa de kritiska funktionerna
- Minimera – vilken bemanning och resurser som är nödvändiga
- Prioritera – om inte all verksamhet eller alla funktioner kan upprätthållas, vad är viktigast?

Normalt ska förvaltningschefen prioritera. Om en prioritering måste ske inom en samhällsviktig verksamhet ska nämnden besluta om ambitionsnivån. Är krisledningsnämnden aktiverad ligger beslutsmandatet hos denna.

Det behövs en kontinuitetsplanering för att säkerställa personal och övriga resurser. En viktig del av arbetet är att kontakta underleverantörer och planera för att säkra leveranser och tjänster.

- Ledningsorganisation
- Definierade samhällsviktiga verksamheter och vad som kan avgränsas. Dessa finns definierade i kommunens risk- och sårbarhetsanalys.
- Personalplanering/försörjning, definiera nyckelpersoner, omfördelning av personal och övrig personal som kan tillföras, prioritering av nyckelpersoner (personal) som ska vaccineras.
- Information och utbildning.
- Epidemirapportering, uppföljning av insjuknad personal och brukare.
- Resursinventering och lagerhållning, lokaler med utrustning för vård, matlagning och distribution, fordon, och transporter, hygienartiklar och skyddsutrustning.

Information om förvaltningarnas egen planering finns i deras respektive upprättade pandemiplaner.

Krisledningsorganisation

Hantering av pandemi hanteras i samma organisation som vid övriga samhällsstörningar. Organisationen beskrivs i kommunens Krisledningsplan.

Kommunledningen ansvarar för kommunens egna åtgärder och egen personal så långt resurser och delegationer tillåter. Vid en extraordinär händelse övertar krisledningsnämnden ansvaret under den tid och inom det ansvarsområde som händelsen kräver. Krisledningsnämnden protokollför beslut som tagits och överlämnar rapport till kommunfullmäktige så snart det kan göras efter det att nämnden avvecklats.

Kommunstyrelsen är krisledningsnämnd i Mora kommun.

Ytterligare information finns i krisledningsplanen och reglemente för krisledningsnämnden.

Krisledningsstab

En krisledningsstab med uppgift att verka som stab till kommundirektören sammankallas vid en extraordinär händelse. Krisledningsstaben ansvarar för kommunens övergripande aktiviteter under samhällsstörning och ser till att aktiviteter och åtgärder anpassas till aktuella planeringsförutsättningar och antaganden. Krisledningsstaben kan och bör utse undergrupper med olika uppdrag, exempelvis grupperingar som tar fram förslag till aktiviteter och grupper som i alla skeenden kan stödja samhällsviktiga funktioner och verksamheter.

Se kommunens krisledningsplan för stabens ansvar och uppgifter.

Tjänsteperson i beredskap (TiB)

Kommunens kontaktpunkt för att öka tillgängligheten och underlätta samverkan. Tjänsteperson i beredskap är den primära kontaktvägen in i kommunen för att tidigt kunna agera och initiera

åtgärder. Tjänsteperson i beredskap tar emot/förmedlar larm eller annan information. Den ser till att rätt mottagare nås i den egna organisationen samt upprätthåller kontaktuppgifter med andra aktörer.

Det finns alltid en (Tib) tjänsteman i beredskap i tjänst, denna är tillika räddningschef i beredskap (Rcb) och verkar i Orsa, Mora och Älvdalens kommun.

Medicinskt ansvarig sjuksköterska

I kommunen har den medicinskt ansvariga sjuksköterskan (MAS) en viktig roll. MAS:en svarar för att det finns rutiner för kontakt med läkare eller annan hälso- och sjukvårdspersonal.

Kommunala verksamheter som måste fungera vid en pandemi

Information om kommunens samhällsviktiga verksamheter och kritiska beroende finns i kommunens risk- och sårbarhetsanalys. Ytterligare information om förvaltningarnas prioriterade verksamhet finns i deras respektive pandemiplaner.

Prioritering

Nedanstående information finns i bilagorna "Prioritering" samt "Kompetensinventering" som är sekretessbelagda enligt Offentlighet och sekretesslag (2009:400) 18 kap § 13.

- Prioriterade verksamheter som **måste** fungera vid en pandemi och antal anställda per verksamhet.
- Verksamheter som kan stängas, under hur lång tid och antal anställda.
- Bedömd hanteringsförmåga, per förvaltning
- Identifierade kompetenser hos personal inom verksamheter som kan stängas.

Bedömd hanteringsförmåga i förvaltningar/bolag

Se bilaga "Prioritering". Finns dock endast per förvaltning.

Omfördelning av personal

En förutsättning för att kunna hantera den personalbrist som kan komma att uppstå vid en pandemi är att personal kan omfördelas från verksamheter som inte bedöms vara samhällsviktig verksamhet till verksamheter bedömda som prioriterade i nivå 1 och 2.

Omfördelning av personal kan behöva göras inom egen förvaltning och även till annan förvaltning. Verksamheterna bör göra en inventering och bedöma vilka medarbetare som kan frigöras från ordinarie uppgifter och vilka andra kompetenser och arbetslivserfarenheter dessa medarbetare har som kan göra dem lämpliga för andra arbetsuppgifter.

Vaccination

Prioritering för vaccination

Riskgrupper och vårdpersonal samt ledning är prioriterade.

Information vid en pandemi

När en pandemi bryter ut kommer Folkhälsomyndigheten, regioner och övriga nationella myndigheter med ansvar för pandemiberedskapen att sprida information till allmänheten om smittan och dess symptom. Råd kommer att ges för hur man kan undvika smitta och vad man ska göra när man själv eller någon anhörig blir sjuk. Regionernas hälso- och sjukvård och kommunala verksamheter kommer att få särskild information om vad som är viktigt för deras verksamheter.

Mora kommun följer råd och riktlinjer från nationella myndigheter och tar beslut om eventuella begränsningar i kommunala verksamheter utifrån dessa. Sådana beslut fattas av respektive verksamhetschef i samråd med kommundirektör.

Se kommunens kriskommunikationsplan.

Kommunikation

Under en pandemi hela händelseförlopp behöver allmänheten, olika yrkesgrupper och berörda aktörer information. Denna ska vara aktuell och relevant och beröra vad som händer, varför det händer, vad ansvariga myndigheter gör och vad man själv kan göra.

Olika kommunikationskanaler behöver användas för att nå fram till målgrupperna. Eftersom situationen är osäker och fakta tillkommer under händelsernas gång, är det av vikt att använda de kanaler som är snabba och där ändringar kan göras och kommuniceras med igenkänning och kontinuitet.

Mål med kommunikationen vid en pandemi

- Att de som berörs får relevant information i tid och kan ta rätt beslut under en pågående kris.
- Att organisationen ska kunna återvinna förtroende vid en eventuell förtroendekris.

Vid en pandemi är det extra viktigt att vår kommunikation är:

- Tillgänglig (enkel, tydlig och samstämmig)
- trovärdig (öppen, ärlig och saklig)
- Relevant (rätt frågor vid rätt tidpunkt, proaktiv)
- I övrigt hänvisas till kommunens kriskommunikationsplan.

Råd för förebyggande av smitta på arbetsplatsen

- Se till att kontaktvägarna med smittskyddsläkare fungerar och utveckla samarbetet med dem så att allt fungerar vid en influensapandemi.
- Ta reda på vilka smittorisker som skulle kunna finnas eller uppstå på arbetsplatsen och hur den kan minskas.
- Se till att arbetstagarna har rätt utbildning och tillräcklig information om smittoriskerna och hur de kan förebyggas, t ex genom att tvätta händerna ofta.
- Förbered och planera så att så få som möjligt blir utsatta för smittorisk.
- Se till att personalen känner till vart de ska vända sig om de skulle få symptom på att de har blivit smittade.
- Uppmana personal att stanna hemma om de känner symptom.

Vid utbrott av influensa

- Undvik fysiska möten och ersätt dem med andra former av möten, typ telefonmöte, videokonferens eller sprid information via intranät och e-post.
- Om det är möjligt, låt personal arbeta hemifrån. Förbered tekniska och praktiska arrangemang för detta.
- För den personal som måste vara på plats, se över om det är möjligt att ordna så att personal undviker att möta varandra i lokalerna.
- Där personliga kontakter är nödvändiga, försök begränsa antalet kontakter t ex genom att så få som möjligt besöker eller vårdar samma person.

Allmän hygien

- God hygien, särskilt i gemensamma hygienutrymmen som pentryn och på toaletter är en nödvändighet.
- Regelbunden rengöring behöver ske av ytor i gemensamma utrymmen
- För handhygien ska alkoholbaserat handdesinfektionsmedel användas. Om detta saknas använd flytande tvål och engångshanddukar.
- www.folkhalsomyndigheten.se för ytterligare information om åtgärder

Bilagor

1. Prioritering av verksamheter (sekretessbelagd enligt Offentlighet och sekretesslag (2009:400) 18 kap § 13)
2. Kompetensinventering (sekretessbelagd enligt Offentlighet och sekretesslag (2009:400) 18 kap § 13)
3. Checklista pandemi
4. Personalförsörjning, frågeställningar kopplade till arbetsgivaransvaret